

İRAMONİT

AYLIK
İRAN
RAPORU

SAYI 16

KASIM

20

İRAMONİT AYLIK İRAN RAPORU

Kasım 2021 • Sayı 16

Kasım 2021 © İran Araştırmaları Merkezi (İRAM)
Bu eserin bütün hakları saklıdır.

“İRAMONİT İran Araştırmaları Merkezi (İRAM) tarafından geliştirilen ve ücretli abonelik sistemi ile dağıtılan süreli bir rapordur. Tüm hakları mahfuzdur, içinde yer alan bilgi ve yorumlar hiçbir şekilde alıntılanamaz, üçüncü taraflarla paylaşılmaz.”

İRAN ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

Oğuzlar Mh. 1397. Sk. No: 14, 06520
Balgat/Çankaya/Ankara

Tel: +90 (312) 284 55 02-03

Faks: +90 (312) 284 55 04

e-posta: info@iramcenter.org

İRAN ARAŞTIRMALARI MERKEZİ İSTANBUL

Üst Zeren Sokak No: 40, 34330
Levent/Beşiktaş/İstanbul

Tel: +90 (212) 264 35 81

Faks: +90 (212) 264 35 18

e-posta: iramistanbul@iramcenter.org

www.iramcenter.org

İÇİNDEKİLER

Başkandan **3**

Yönetici Özeti **4**

Kasım Ayında İran Dış Politikasında Öne Çıkan Gelişmeler **18**

Nükleer Eşik ve Nükleer Silah Arasında İran **24**

İran'da Yalın Ayaklılar İsyanına Karşı Alınan Önlemler **32**

PYD/YPG'de İran Etkisi ve Sıfır Toplamlı Oyun Stratejisinin Geleceği **38**

İran'daki Ekonomik Gelişmelere Bakış: Ekim 2021 **47**

İran-AEB Yakınlaşması: Beklentiler ve Gerçekler **58**

İran'da Dini Motivasyon Aracı Olarak Siyasallaşan Erbain Yürüyüşü **65**

Kasım 2021 Kronolojisi **72**

Kaynakça **78**

Sayın

Değerli abonemiz; İRAMONİT Kasım sayısı ile karşınızdayız. İran içi gelişmelerle birlikte bölgesel ve küresel ölçekte ön plana çıkan konuların kapsamlı analizlerini içeren değerli bir kaynak ve arşiv niteliği taşıyan yeni raporumuz, diğer sayılarımızda olduğu gibi birincil ve İran içindeki kaynaklardan yararlanılarak hazırlanmıştır.

İnfoğrafikler ve aylık kronoloji ile zenginleştirerek sunduğumuz on altıncı sayımız; yedi analiz ve kapsamlı bir özel dosyayı içermektedir. Analiz başlıklarımız sırasıyla; **“İran Dış Politikasında Öne Çıkan Gelişmeler, Nükleer Eşik ve Nükleer Silah Arasında İran, İran’da Yalın Ayaklılar İsyanına Karşı Alınan Önlemler, PYD/YPG’de İran Etkisi ve Sıfır Toplamlı Oyun Stratejisinin Geleceği, İran’daki Ekonomik Gelişmelere Bakış: Ekim 2021, İran-AEB Yakınlaşması: Beklentiler ve Gerçekler ile İran’da Dinî Motivasyon Aracı Olarak Siyasallaşan Erbain Yürüyüşü”** şeklindedir.

Bu ayki özel dosyamızda ise **“Haşd ve Tışrin Arasında İran-İrak Kavşağı”** başlıklı çalışmaya yer verilmiştir. Çalışma; 2014 yılında Halk Seferberlik Güçleri veya Haşdi Şabi oluşumunun ve 2019’da patlak veren hükümet karşıtı protestoların [Ekim Hareketi (Tışrin)], hâlihazırda Irak’ı yöneten mevcut siyasi ve sosyal konjonktüre olan etkilerini ve ilgili gelişmelerin, Irak’ın siyasi gelişiminin geleceğindeki rolünü incelemektedir. Çalışmada; belirli paramiliter grupların kurumsallaşmasının, güçlendirilmesinin ve ülke çapında bir ayaklanmanın patlak vermesinin, Irak’taki en güçlü çıkar grubu olan İran lobisine doğrudan yansımalarına odaklanılmaktadır. Çalışmanın bulgularını test etmek amacıyla 2014-2021 yılları arasında yaşanan çeşitli gelişmeler ele alınmaktadır. Analizde; Bağdat, Londra, Washington, Sidney, Doha, New York ve Cenevre’den Irak üzerine çalışan akademisyenlerin, uzmanların, araştırmacıların, gazetecilerin ve aktivistlerin görüş ve analizlerine yer verilmektedir. Çalışmanın son bölümünde, İran’ın Irak’taki rolüne yönelik uluslararası odak ve eylem eksikliklerine değinilmektedir. Araştırmanın sonucunda, Haşd’in oluşumu ile Tışrin halk ayaklanmasının patlak vermesi arasında; İran’ın nüfuzunu ve gücünü ne pahasına olursa olsun sınırlarının ötesinde artırmak için sağlanan fırsatları kullanmaya hazır olduğu çıkarımına ulaşılmıştır.

Raporumuzun şahsınız ve kurumunuz için faydalı olmasını umuyor, gelecek sayılarımızda buluşma temennisiyle sağlıklı, huzurlu ve başarılı bir ay diliyorum.

Dr. HAKKI UYGUR
İRAM Başkanı

İRAMONİT

KASIM 2021

ÖZEL
DOSYA

HAŞD VE TİŞRİN
ARASINDA
İRAN-IRAK KAVŞAĞI